

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP,

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társszerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

Az üzleti záróra.

Az üzleti záróráról szóló törvény a mai napig sincs még szentesítve és még mindig bizonytalan annak életbeléptetési ideje. Az alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvénytervezetből azért szakították ki a záróra kérdését, mert az összes érdekelték sürgősen kívánták az üzleti munkaidő korlátozását. A törvény életbeléptetését először május elsejére ígérték, azóta folyton halasztották és a legújabb ígéret szerint augusztus elseje a végső dátum.

A miniszterium már elkészítette a törvény életbeléptetésére vonatkozó végrehajtási utasításokat, de hivatalosan azokat még nem adta közre. Átolvastuk az utasításokat tartalmazó miniszteri rendeletet és megállapítjuk, hogy az amugy is hiányos és a kereskedelmi alkalmazottak érdekeit figyelmen kívül hagyó törvény értékét a rendelet még csak rosszabbítja.

Ismeretes, hogy a törvény az üzletekre nézve az esti 8 órai zárást rendeli el, csupán az élelmiszer-üzletek zárását szabja meg esti fél kilenc órában. Szombaton az összes üzleteket esti fél tíz óráig lehet nyitva tartani. A törvény számtalan kivételes intézkedésével lehetővé teszi az üzleti munkaidő meghosszabbítását, ha azt a főnökök kérelmezik. A törvényintézkedések csak a fővárosra és környékére terjednek ki, a vidéki alkalmazottakra továbbra is meghagyja a mai káros szabálytalan állapotokat és a vármegyei és városi törvényhatóságokra bizza a záróra szabályrendeletek

alkotását, amelyek azonban csak miniszteri jóváhagyás után léphetnek életbe. A szervezett alkalmazottak a törvényjavaslat benyújtásakor azt követelték, hogy az esti 8 órai üzletzárás az egész ország kereskedőire legyen kötelező és adassék meg a törvényhatóságoknak az a jog, hogy az ennél korábbi zárást elrendelhessek. Az a körülmény, hogy a vidéki alkalmazottakat a törvény semmibe sem veszi, azt fogja előidézni, hogy a vidéki városokban továbbra is napirenden lesznek az alkalmazottak tüntetései és allandó lesz az elégedetlenség.

A rendelet szerint csak a nyílt kereskedelmi üzletekre vonatkozik a törvény, ellenben a műhelyekre, műtermekre, fodrászüzletekre, cselédszerző, bank és ügynöki irodákra, vendéglőkre, házakra, stb. nem vonatkozik.

Nyílt árusítási üzlet — mondja a rendelet — a közönség számára nyitva álló oly helyiséget jelent, amelyből az árusítás akként folyik, hogy a vevő a vásárolt árut, az esetleg kívánt és bizonyos üzletágaknál előforduló átalakítások után, rögtön házhoz szállítatik, vagy szállítható. Tehát a nyílt árusítási üzlet fogalma fennforog akkor is, ha az árusítás nem szoros értelemben vett boltból, hanem az utcán, vagy köztéren létesített árusítási helyről, például sátorból, kocsiról, állványról, automatából történik. De idetartozik a kapualjból folytatott árusítás is.

Az eredeti törvényjavaslat kimondotta, hogy a záróra alkalmával az üzletben tartózkodó vevők még kiszolgálhatók. Az alkalmazottak erélyes tiltakozására a parlamenti tárgyalás alkalmával törölték ezt a rendelkezést, amely alkalmas lett

volna az egész törvény kijátszására. A végrehajtási utasításba ismét bessempészték ezt az intézkedést és így lehetővé válik, hogy az alkalmazottakat nyolc óra után is ott tartsák az üzletben.

Tilos nyolc, illetve félkilenc után a boltiszolgát arra kényszeríteni, hogy az üzlethelyiség tisztogatását elvégezze, mert félkilenc után minden munkának szünetelnie kell. Nem tilos azonban a lezárt üzlethelyiségben az irodai munka elvégzése, mert a törvény csak a kereskedelmi árusításra állít föl záros határidőt, ellenben a tisztviselők irodai munkáltására nem vonatkozik.

Amit a törvény az egyik pontban ad, azt a végrehajtási utasítás egyszerűen elveszi és nagybölcsen gondoskodik a munkáltatók érdekeinek megvédéséről.

A záróra előtt elküldött üzleti kocsik, küldöncök bevégezhetik munkájukat a rendelet szerint, ez tehát azt jelenti, hogy az üzleti alkalmazottakat a zárás alkalmával el lehet küldeni olyan megbízatásokkal, amelyek még órákig tarthatnak.

A kereskedelmi miniszter a törvény tárgyalása alkalmával arról szónokolt, hogy a „tulfeszített munkaidő előtt felémészti, megsemmisíti azt az értékes tőkét, amely a kereskedelmi alkalmazottak munkájában van. Lehetetlenné kell tenni, hogy a kereskedelmi alkalmazottak munkája bizonyos határon túlterjedően legyen igénybe vehető még abban az esetben is, ha ők maguk beleegyezésüket adják ehhez“.

A nyílt kereskedelmi üzletek alkalmazottai azok a tisztviselők is, akik az üzlet irodájában dolgoznak, ezeknek a munkaejeje is értékes tőke, a törvénynek tehát szigorúan meg kellene tiltani,

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só, a legezigerubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kapható minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

A »KRISTÁLY-SÓ« a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só; az őrlési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztatlanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is műszaki uton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

»KRISTÁLY-SÓ« egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csontot, velőt, idegeket fejleszti, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A »KRISTÁLY-SÓ« higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatú sóval — nem szívja magába a levegőből nedvességet.

A »KRISTÁLY-SÓ« tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristály szemekben marad, miért is használata nemcsak a legegészségesebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Ét- és ital-gerjesztő! Emésztés segítő!

Ara dobozonként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

hogy az összes alkalmazottak munkarejege „bizonyos határon túlterjedőleg legyen igénybe vehető”.

Az alkalmazottak sok jót vártak a záróra törvényétől, amely azonban a mostani állapotokkal szemben nagyon kevés változást jelent.

A szabadkai kollegák legujabb kedveskedése.

Baja, 1913. július hó 29.

A Bácskai Hírlap jul. 29-iki számában a következő hír jelent meg:

Egy érdekes vasuti szerencsétlenség. Szombaton este a dombóvár szabadkai 5007. számú személyvonat Szászvármárai állomáson kisiklott és a vonat utasait a félórával később érkező gyorsvonat hozta be. Erről a balesetről »Az Est» bajai tudósítója fantasztikus tudósításban számol be, amely szerint a pályatest a szó szoros értelmében romokban hevert, a sínek csonkán merednek az égbe, a talpfák nem is összetörve, hanem szétéppve hevernek stb. »Mindezekből, mint értesülünk, egy szó sem igaz, mert a vonatok a vonalon rendesen közlekednek.

Ez a hír első tekintetbe annyira tendenciós színezetű, hogy főújságesnek tartom egy szóval is válaszolni rá. De a »Bajai Közönyt», amelyben a szóban forgó riport szintén megjelent és a saját reputációm érdekében talán nem főújságes a következők kijelentése:

A szombat esti szászvármárai vasuti katasztrófa színhelyére még az este kiutazott Singer László ur, aki is a katasztrófa résztvevőit a kisiklott vonat kalauzájának és vonatvezetőjének elbeszélése nyomán mondotta el nekem, tehát tudósításom a legautentikusabb helyről származott. A »Bácskai Hírlap» abból a körülményből következteti tudósításom valótlanságát, hogy a vonat közlekedés nem akad fel s így katasztrófa nem történhetett. Ha alaposabban átolvasták volna tudósításomat, illet talán még teljes rosszakaratuk fenntartása mellett sem irták volna, mert én kifejtettem, hogy a katasztrófa a harmadiktól a hatodik vágányig történt s így az első és második vágányon nagy nehézséggel le lehetett bonyolítani a forgalmat.

Hivatkozom állításaim valódiságának bizonyítására a bajai vasútállomás összes tisztjeire, akik a mai napon ismételtén kijelentették »Az Est»-ben és a »Bajai Közönyt»-ben megjelent tudósításaim a szászvármárai katasztrófa **hű és pontos** leírását adták.

ERNSZT JÓZSEF.

NAPIHIREK.

A Bajai Sport Egyesület

Baján, 1913. augusztus hó 10-én délután 4 órai kezdettel a szomszédos társegyesületek bevonásával atletikai versenyt rendez a következő feltételekkel.

1. 100 m. ifjúsági futás,
2. 100 m. futás,
3. Súlydobás,
4. Magasugrás,
5. 4-szer 50 m. staféta futás,
6. Discosvetés,
7. Távugrás,
8. Gerelyvetés,
9. Negyed angol mérföldes futás,
10. 50 m. lassu kerékpár verseny,
11. Helyből távugrás,
12. 4-szer 1 kör futás (cirka 333 m.).

A versenyt a MASz. szabályai szerint rendezzük.

A nevezések a Bajai Sport Egyesület címére 1913. évi augusztus hó 7-ig beküldendők.

Nevezési díj versenyenkint és személyenkint 1 korona, a BSE. tagjai nevezési díj helyett 1—1 korona bánatpénzt fizetnek.

Díjazás: 2 induló 1 díj (kis ezüst) 3 induló 2 díj (kis ezüst, kis bronz) 5 induló 3 díj (kis ezüst, közép bronz, kis bronz) 8 induló 4 díj (közép ezüst, kis ezüst, közép bronz, kis bronz). — Rossz időjárás esetén a versenyt elhalasztjuk.

A verseny 1913. évi augusztus hó 17-én a 3—4 km. uszás, 2000 m. és 10,000 m. kerékpárverseny, 1000 és 5000 m. gyaloglás, súlyemelés és birkózás, távfutás megtartásával folytatódik ugyanezen feltételek mellett.

Baja, 1913. július hó 20-án.

Dr. Kocsis János
a BSE. titkára.

Dr. Moder Géza
a BSE. elnöke.

Látta a MASz.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, özv. Gludovátz Ferenecné, egy régi bajai köztisztelőben álló kereskedő család legidősebb tagja tegnap, folyó hó 28-án este, hosszabb betegeskedés után elhunyt.

A »Bajai Céllövész Társulat»-nak folyó hó 27-én vasárnap megtartott rendes lövészet eredményei a következők, mely általános érdeklődés mellett folyt le: Négyest löttek: 1-ször Kollár Béla. 2-ször Gebhardt Jenő. 3-ször Gebhardt Dezső. 3 ast löttek: Gebhardt Dezső 9-szer, Somogyi Emil 7-szer, Gebhardt Jenő 5-ször és Kollár Béla szintén 5-ször.

Felhőszakadás, jégeső. Regőcei tudósítónk írja: Órszállás és Regőce községek határaiban szombat délután felhőszakadás volt. Az aratok alig tudtak a nagy víztől hazamenekülni. — Ugyancsak szombat délután Órszállás határában levő Sári pusztán és környékén óriási jégeső volt és elverte a még le nem aratott gabonát.

Díjlövészet. Augusztus hó 20-án Istvánkirály napján nagy díjlövészetet és táncmulatságot rendez változatos műsorral, a Bajai Céllövész Társulat, melyre az érdeklődők figyelmét már előre is felhívja.

Ggújtogató örült. Regőcei tudósítónk írja: Pécsi József regőcei lakos (tartalékos katona) az ősz folyamán a háborútól való félelmében megőrült. Szombaton délután a faluhoz közelfekvő buzafölde felgyújtott 7 kereszt buzát. A tűz láttára elkezdett tapsolni, énekelni és táncolni a tűz körül többször bele is ugrott és így egészen összegegette magát. A tüzet csakhamar észrevették a faluban. Többen összecsozdultak és lefogták az örültet. Vasárnap reggel szállították a bajai kórházba.

A lókereti tekepályák teljesen rendben vannak, így az elmaradt tekezéseket úgy hét-köznapokon mint vasárnap folytatni lehet.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. július 29

A berettyóujfalui választás. Vesztegetés, terror. Mindenkit letartóztatnak.

Berettyóujfalun folyik a választás, már ahogy minálunk Ázsiában nevezni szokták azt a műveletet, amidőn az állam pénzéből, mindenkinek, aki elmegy a munkapárti jelöltre leadni voksát, 200 koronát adnak, aki pedig ellenzéki, azt csendőrkkel tartóztatják le. Még Károlyi Mihály grófot is figyelmeztették, hogy jó lesz vigyáznia magára, mert letartóztatják őt is.

Déli 12 órakor a szavazatok aránya: Balog (függetlenségi) 215. Cifra (munkapárti) 150.

A békekövetek Bukarestben.

Bukarestből jelentik, hogy a békekövetek már mind összejöttek és a mai napon megbízó leveleiket egymásnak bemutatták.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

- Kedd: »Bőregér«. Operett. Kertész Lajos vendégfellépéssel.
- Szerda: »Lakájok«. Vigjáték. Verő Janka jutalomjátéka.
- Csütörtök: »Boccaccio« operett. Molnár Janka jutalomjátéka. Nádasyné Jolán és Nádasy József fellépéssel.
- Péntek: »Faun« vigjáték. Leszállított helyárrakkal.

ERNSZT JÓZSEF

szerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőimmel dusan felszereltem. — Ugyiszintén abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedülárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utólrhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében. Főúlet BAJA, (a „Közponi” épületében.) Fióküzlet BÁTASZÉKEN.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok. „Robur”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Zacherlin
 hírt, prógártia als unner-
 reidpter „Infectentöbter“

Baja: Drescher Gyula, Fleischmann Benő Fiai, Gludovátz Ferenc utóda, Cserba György, Sternfeld Vilmos, Stampfl Jenő, Honig Muki, ifj. Welisch Géza, Zwillingner Salamon.
Bácsalmás: Müller János, Rosenberg Adolf, Scherk Gyula.
Bátaszék: Mayer Gusztáv, Eichhardt József, Goczy Nepomuki János utóda, Shier Ferenc.

Kiadó helyiségek.

Azonnal kiadandó a tűzoltó sarkon egy 3 helyiségből álló pékműhely, sütőde, egy bolthelyiség, egy 6 szobás, egy 4 szobás, 2 kisebb lakás, egy nagy raktár helyiség, egy óriási nagy magtárépület és üres háztelkek eladók. Felvilágosítás nyerhető Deák Ferenc-utca 21-ik szám alatt.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiu

tanulóul

fizetéssel felvétetik

Nánay Lajos könyvnyomdájában

Baja, Tóth Kálmán-tér.

Csinos,

független orosz hölgy

150.000 korona készpénzhozomány, később még nagyobb örökség, osztrák vagy magyar férjet óhajt. Csakis komoly ajánlkozók (vagyon, vallás melléke) irjanak — de ne névtelenül — e címre: „HYMEN“ BERLIN 18.

FIGYELEM !!

50.000 pár cipő.

4 pár cipő csak 8 K 50 fillér.

Több nagy gyárnak fizetésektelensége folytán fel lettem hatalmazva nagy mennyiségű cipőknek mélyen, az előállítási áron való eladására. Ezért eladok mindenkinek 2 pár férfi és 2 pár női fűzőscipőt, barna vagy feketebőrből, erősen szegezett, bőrtalpu, nagyon elegáns, legujabb fazon, számszerinti nagyságban, mind a 4 párt csak 8 K. 50 fillérért.

Szétküldés utánvétellel.

S. LUSTIG cipőáruháza

Neu-Sandez 5. B. F.

Kicserélés megengedve, vagy a pénz vissza.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

térjedő időtartamra

4¹/₂ 0/0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

NÁNAY LAJOS
■ KÖNYVNYOMDÁJA ■

BAJA GRÓF
■ ZICHY ■
BÓDOG-TÉR

■ ELVÁLLAL MINDEN E SZAKMÁBA VAGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOS ÁRBAN.

➔ **Hirdetések jutányosan vétetnek fel.** ➔

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Utólríhetetlen hatásu tüdő- és mellbetegségeknel, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedéseget és gégebajokat megszüntet, valamint lazt, különösen jóhatásu gyomor-görös és kolika ellen. Gyógyhatásu arányér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, etvagygerjesztó, elősegíti az emésztést. Kiténően bevált fogfájásnál, olvas fogak, szájbüznél, valamint az összes szá-jés fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a szá-j vagy gyomortól eredő büzi. Jó hatásu pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebe- ket, megfagyott testrészeket, vart és kitést. Fülbántalmak ellen kiténő hatásu. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járvá- nyoknál kéznél legyen.

Allein echter Balsam aus der Fabrik der A. Thierry in Pragrad
K. K. Hof- und Staatsapotheken

Irjunk: THIERRY A. Órangyal-gyógytárának PREGRADA, Rohitsch mellett.

12 kis, v 6 dupla, v 1 nagy specialílvég 5 60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leg- gyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájo emlíok, tejmegindítás, rekedés, emlíokeményítés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, útés, szurás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kiténő gyógyhatásu szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szá-ka, por, serét tüske stb., kinövésék, karbunkulus, képzödmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körmöngyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknel előforduló fölfekvé- seknél, vérkeieseknel, fülfolysánál, valamint kipállás esetén csecsemőknel stb. jó hatásu.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utáévet mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógy- szertárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utódai, Radanovits Testv. drogueriákban. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárból PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

Zongorák és Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — Lauberger és Gloss, Geser Ferenc

továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

UTÓLRÍHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Dasbeton oszlop

a legjobb és leg- olcsóbb **keri- tés-oszlop** el- pusztíthatatlan. Bármilyen méret- ben készül.

Terrenol

az egyedüli tűz- álló asbest cement palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá-, cementáru- és műkögyára
Baja.

HIRDETÉSEK

a

szervezőségben vétetnek fel

